

Polecenia podsumowujące

- Wyjaśnij, w jaki sposób kontestowano system wiedeński. Odwołaj się do konkretnych przykładów.
- Scharakteryzuj dążenia niepodległościowe Greków.
- Omów cele ruchu czartystów, a następnie wyjaśnij, dlaczego nie udało się ich osiągnąć.

◆ Grupy negujące ład wiedeński

- liberałowie i demokraci
- przedstawiciele narodów marzących o uzyskaniu lub odzyskaniu niepodległości (np. Grecy, Belgowie, Polacy, Węgrzy)
- zwolennicy idei zjednoczeniowej we Włoszech i w Niemczech

◆ Europa po kongresie wiedeńskim – powstania, wystąpienia i bunty

Kraj	Grupa	Postulaty	Działania	Skutki
Italia	zwolennicy ruchu <i>risorgimento</i> , karbonariusze	zjednoczenie Włoch	powstania karbonariuszy	brak osiągnięcia celu, powstania tłumione przez Austrię
Niemcy	rewolucjoniści, głównie studenci skupieni w związkach burszowskich	zjednoczenie Niemiec, wolność jednostki	1817 – wiec na Górze Wartburskiej	brak osiągnięcia celu, wzrost zainteresowania kwestią jedności Niemiec
Francja	liberałowie, demokraci	sprzeciw wobec rządów Karola X, dążenie do poszerzenia praw	VII 1830 – wydanie rozporządzeń ograniczających prawa Francuzów przyczyną wybuchu rewolucji lipcowej	nowym władcą Ludwik Filip I, uchwalenie konstytucji i rozszerzenie praw obywatelskich
Belgia	liberałowie	niepodległość	X 1830 – proklamowanie niepodległości przez Belgię	powstanie niepodległej Belgii, na tronie Leopold I, konstytucja gwarantująca m.in. swobody obywatelskie, niezawisłość sądów, odpowiedzialność ministrów przed parlamentem
Rosja	liberałowie wywodzący się ze szlachty i z arystokracji	sprzeciw wobec rządów absolutnych, wprowadzenie monarchii konstytucyjnej gwarantującej wolności polityczne	XII 1825 – powstanie dekabrystów	śmierć przywódców, zsyłki, uwięzienie
Grecja	rody kupieckie i bankierskie, Cerkiew prawosławna	niepodległość	1822 – ogłoszenie niepodległości przez Greków i wojna z Imperium Osmańskim 1830 – uznanie przez mocarstwa niepodległości Grecji	powstanie niepodległej Grecji, na tronie Otton Wittelsbach, nadanie konstytucji
Wielka Brytania	czartyści	dążenie do reform socjalnych i nadania praw wyborczych robotnikom	1839 – przedłożenie parlamentowi Karty praw ludu	stworzenie pierwszego ruchu robotników

Polecane publikacje

- A. Bojarski, *Powstanie Greków w latach 1821–1829*, Warszawa: Książka i Wiedza, 2011.
- J. Cabanis, *Karol X, król-ultras*, przeł. W. Dłuski, Warszawa: PIW, 1986.

